

TÄMMEKE

1997

© 1997 TAMMEKE

RÕÕMSA NÄOGA VESSE

Kui mind Oru Põhikooli II klassi laulutundi kaasa võeti, teadsin Vessest juba mõndagi. Teadsin, et üle kõige meeldib talle joonistada. Et ta igas asjas tahab esimeste seas olla. Et ta sageli endamisi mõttesse jääb. Et ta iseloomult on lahke ja leebe ning koguni väikese õe tujukused ja kiusud kannatlikult talub. Vesset ennast aga ei olnud ma veel näinud.

"Kuidas ma ta ära tunnen?" küsisin lauluõpetajalt.

"Näo järgi," ütles õpetaja. "Poiss, kelle kogu aeg rõõmus nägu, ongi Vesse."

KUIDAS VESSE RAAMATUID UURIB

Vessele meeldib raamatuid uurida. Raamatutest sai Vesse teada, kuidas näevad välja kaugete maade loomad – kangurud, ninasarvikud, jõehobud ja kes nad kõik on. Televisoris nägi neid ka. Televisoriloom on Vesse meelest selle poolest parem, et ta liigub. Selle poolest aga halvem, et kaob ekraanilt ära. Raamatuloom ei kao kuhugi. Raamatulooma juurde võid alati tagasi tulla, teda uuesti vaadata ja tema üle mõelda.

Kui Vesse veel hästi lugeda ei osanud, siis ta niimoodi tegigi. Vaatas pildil kanguru võimsaid tagajalgu ja arutas endamisi, milleks need head on. Eks ikka pikkade hüpete tegemiseks, mõtles Vesse. Igal loomal oli

RÕÕMSA NÄOGA VESSE

midagi, mis tema jaoks hea. Kaelkirjakul pikk kael, et kõrgelt puult lehti süüa; sebral tugevad jalad, et lövi eest ära joosta.

Joosta oskab igaüks. Koolis mürades jookseb Vesse vahel nii, et iga karva otsas on tilk. Seda ütleb Vesse õpetaja. Vesse ise ütleb, et tema klassis on ainult üks poiss veel nii kiire jooksja kui tema.

Kiiruse üle on Vesse palju mõelnud. Kui lugemine selgeks sai, võis ju raamatutest teada saada, kui kiire keegi on. Gepard on kõige kiirem, teab Vesse loomariigi kohta. Oma kodus on kõige kiiremad koer Roki ja kass Trodle. Aga mida tähendab helikiirus? Seda arutas Vesse isaga. Helikiiruse juurest jõuti valguskiiruseni. Eks sa näe, ta oli ju mõlemaga tuttav. Vesse oli näinud piksepilve, millest välgusähvatus valguse kiirusel temani tuli. Ja kuulnud äikesemürinat, mis tükk aega hiljem helikiirusel kohale jõudis.

KUIDAS VESSE LEMMIKPUU KASVU MÕÖDAB

Igal Oru Põhikooli II klassi lapsel on lemmikpuu, mille kasvamist jälgitakse. Igal lapsel on ka vihik, kuhu lemmikpuu joonistatud, puu leht kleebitud ja übermõõt üles tähendatud.

Vesse lemmikpuu on saar aianurgas. Vesse mõõdab selle kasvamist nõoriga. See nõor on tal koolipingi laekas. Minu puu übermõõt on 127 sentimeetrit, on

Vesse pildi kõrvale kirjutanud.

Saarepuu otsas on Vessel onn, aga seda Vesse pildile ei joonistanud. Võib-olla seepärast, et tormid on onni seinu räsitud ja see vajab remonti. Remondiga mõtleb Vesse kevadel alustada.

Üles onni pääseb redeliga, alla tullakse köit mööda. Üks kord elus on Vesse suutnud köit mööda ka üles ronida.

VESSE SPORDI- SAAVUTUSED

II koht 60 m jooksus valla algklasside õpilaste meistrivõistlustel. Kaugushüppes korduv 3 m joone taha maandumine.

J. RANNAPI fotod

KUIDAS VESSE LIIKUVAD LOOMAD TEGI

Raamatukauplustes võib näha kalleid pildiraamatuid, kus loomi ja linde ja puid ja pilvi saab liikuma panna.

Vesse tegi ise niisuguse raamatu. Raamatu lehed värvis Vesse ära. Raamatu loomad joonistas eraldi ja lõikas paberist välja. Siis voltis loomad kokku ja liimis servapidi raamatulehtede külge. Kui nüüd raamat avada, kerkib pääsuke sinise taeva taustal esile või ajab liblikas roheline aasa kohal tiivad laiali.

Öökulli pani Vesse raamatusse, pea alaspidi. Miks ometi? Öökull pole ju nahkhiir, kes niisuguses asendis puhkab.

"Nalja pärast," ütleb Vesse klassivend, naabripoiss Siim. "Vesse on meil üle klassi naljamees."

KUIDAS VESSE TEATRIT TEEB

Vesse teater on pappkastist. Kasti põhja on lõigatud neljakandiline ava. See on lava. Kasti servadesse on lõigatud pilud. Nendest ulatuvad välja peened pajuviitsad. Tegelasteks joonistas Vesse krokodilli ja inimese ja puu ja veel mis vaja. Need on kinnitatud pajuviitsa külge.

Kui see teater Vesse koolipingi laekast võeti ja mulle näidati, oli Vesse ise haiguse pärast kodus. Naabripoiss Siim pani lauluviisi ümisesedes inimese liikuma.

"Näe, krokodill tahab tal jalast kinni võtta," ütles Siim ja lükkas kurja krokodilli inimesele lähemale. See oli Siimu mäng.

Kui Vesse ise mängib, siis võib-olla on krokodillil teistsugused tahtmised.

KUIDAS VESSE PÄKAPIKKE NÄGI

Päkapikke nägi Vesse eelmisel talvel. Kui Vesse isa ühel õhtul koju tuli, märkas ta maja lähedal metsas tulekuma. Kõik läksid vaatama, mis tuli see on.

Oli päkapikkude lõke, räägib Vesse. Päkapikud olid jätnud lõkke äärde kirja, et inimestel on ainult kord saja aasta jooksul võimalus päkapikkudega kohtuda. Kes siis päkapikke näeb, muutub ise päkapikuks.

Viis päkapikku oli metsas, mäletab Vesse ja jääb natuke murelikult mõttesse. Kas ta ikka kindlasti nägi neid või paistis see talle nii? Päkapikuks pole ta ju veel muutunud, ainult kommi on vahel sussi seest leidnud.

JAAAN RANNAP

KALJU SAABER

ÜKS PÄEV apelsini ELUST

Apelsin kõhutas vaagnal ja vaatas, kuidas perepoiss Mehis ehitab klotsidest maju. Klotse oli mitut värvi, oli ka apelsinikollaseid. Kõik ehitusklotsid olid kandilised, apelsin oli aga ümmargune.

"Miks mina, lõhnav ja mahlane apelsin, ei ole kandiline? Siis ehitaks Mehis ka minust torni," ohkas ta. Vaagnal oli nii hirmus igav üksipäini olla ja teiste tegemisi pealt vaadata.

Kui Mehis oli kõrge torniga maja valmis saanud, vaatas ta ringi, mida torni otsa panna. Ta märkas ema jäetud apelsini.

"Ole sina torni kuldne kuppel, mis paistab kaugele üle linna," ütles poiss ehitusõhinas ning tõstiski apelsini torni tippu. Apelsinil oli nüüd ilmuhke tunne, aga ta pea käis pisut ringi. Üksipäini ja turvalisustunnetas nii kõrgele olla – kas see pole liig? Siit võib ju ernast lõhki kukkuda, taevas halasta!

Ja eel ta potsataski pabinas torni otsast alla. Lõhki ta ei elanud. Küll aga veeres ta mööda Mehise lennikautost, mille kasti poiss mahtus sisse istuma. Rattad hüüdsid talle: "Tohohh, pe! Sa oskad ka veereda! Oled sa ratas või pall?"

"Ma võin olla nii ratas kui pall," rõõmustas apelsin. "Aga kõigepealt olen ma kuldne tornikuppel, mis paistab üle mängulinna. Ja veel enne seda olin ma apelsin Põhja-Aafrikas apelsinipuu otsas, vaat." Ja tal oli uhke tunne, et tema, Põhja-Aafrikast pärit apelsin, on midagi rohkemat kui tavaline ehitusklots. Et teda võidakse ära süüa, ei tulnud talle enam meelde – sel päeval oli ju tema elus olnud nii palju erinevaid ja huvitavaid rolle. Nagu näitlejal teatris.

Kui Mehis õhtu eel ema oodates viimase apelsinilõlgu suhu pistis, sosistas apelsin õnnelikult:

"Teate, praegu olen ma poolkuu. Kas noor või vana, see sõltub sellest, mis pidi poiss mu suhu pistab."

Ja seekord oli ta noorkuu.

Kui Mehis magama läks, ütles ta aknast välja vaadates: "Ema, näe, kuu on nagu see suur apelsin, mille sa mulle hommikul mänguseltsiliseks jätsid."

"Jah, täna öösel on ta jälle nagu terve apelsin," kostis ema tekki kohendades.

Sellest võis arvata, et järgmisel päeval, kui Mehis üksinda kodus, on tal jälle torni otsa kuldkollane kuppel panna.

Illustreerinud REGINA LUKK

IRA LEMBER

Ahvipärdik

Mie kodu lähedal elas üks tüdrukutirts, kes armastas teisi järele ahvida. Ta matkis teiste kõneviisi, liigutusi ja kõnnakut. Tal polnud isegi häbi tänaval mõne inimese kannul jalutada ja täpselt samamoodi kõndida.

Kui keegi juhtus kõhatama – siis kõhatas ka too tüdrukutirts. Juhtus keegi aevastama, teeskles ka tema aevastust. Mõni inimene vehkis rääkides kätega – kohe vehkis tüdruk täpipealt samamoodi. Hoidku veel, et keegi juues kogemata luristas. Tüdrukutirts tegi seda otsemaid järele.

"Jäta ükskord see teiste matkimine!" noomis teda ema.

"Lõpeta see ahvimine!" hoiatas isa.

"Ta nagu polekski meie pere laps," ohkas vanaema. "Oleks kui ära vahetatud." Mispeale tüdruk ohkas täpselt vanaema moodi.

"Eks ahvid vahetasid haiglas ära," tähendas nüüd vanaisa.

"Kas orangutanid või gorillad, mine võta kini." Ja vanaisa raputas hukkamõistvalt pead.

Tüdruk ei kuulanud kedagi. Ta raputas vanaisa eeskujul pead.

Siis liipas vanaema järel teise tuppa ja asetas seal ema moodi käed puusa. Isa oli päris tüdinunud ja lõi lapse vigurdamise peale lihtsalt käega. Tüdruk matkis kohe ka teda meisterlikult.

Nii möödusid päevad ikka ühteviisi: tüdrukutirts matkis kõiki, ahvis kõiki.

Siis aga ühel õhtul, kui terve pere istus TV ees, kobistati ukse taga. Enne kui keegi jõudis püsti tõusta, olid kobistajad juba toas. Kes nad siis olid? Vargad viimati? Ei, need olid ahvid, kas suured gorillad või orangutanid, mine võta kinni. Käed – või olid need käpad – ulatusid neil peaaegu maani.

Tüdruk hüppas tugitoolilt maha, tegi end kõveraks, nii et temagi käed ulatusid põrandani.

Gorillad vaatasid ainiti tüdrukut. Suurem ahv sügas mõtlikult oma pealage, väiksem kratsis lõuga.

"Ohoo," ütles suurem gorilla veidra kurguhäälega, "oled ikka meie pärdik!"

"On, on," kudrutas väiksem ahv talle vastu. "Vaata ise, kui kenasti ta ahvida oskab."

Orangutanid või gorillad, kes nad seal olid, võtsid nüüd tüdrukutirtsu kahe vahele ja tatsasid ahvikiirusega uksest välja. Tüdruk ei jõudnud vastugi punnida. Võib-olla ei tahtnudki. Sai ikka lõpuks omade juurde.

DORTE KARREBAEK

Taani raamatukunstnik ja pildiraamatuautor Dorte Karrebaek on sündinud 1946. aastal. Enne kunstnikutööle asumist teenis ta leiba Steiner-tüüpi lasteaias ja õpetas oma kasvandikke joonistama. Esimene tema illustreeritud lasteraamat "Tilluke linnuke" ilmus 1982. aastal. Ta on illustreerinud paljude taani lastekirjanike teoseid ning joonistanud ka ise pildiraamatuid. Kõige populaarsemad nendest on lood jalglastest ja vööloomast. 1990. aastal pälvis Dorte Karrebaek kogu oma loomingut eest Taani kultuuriministeeriumi lasteraamatuilustratsiooni auhinna.

"Sõbrad on alati koos. Nad aitavad ja toetavad teineteist hädas ega tülitse mitte kunagi," leidsid verivärsked sõbrad.

Seda proovisid nad teistelegi jalglastele teada anda. Aga nemad, rumalukesed, ei tahtnud niisugusest asjast kuulda.

"Noh, nüüd, kus me oleme sõbrad, võiksime kohe teineteist kuidagi toetama ja aitama hakata," arvas jalglane.

"Aga muidugi, aga muidugi!" vadistas väike vööloom.

"Kui nõnda, siis, siis...Kuule, kas ma ei võiks sind oma vööks võtta? Mina nimelt olen lausa hull ilusate armsate asjade järele."

Tõlkinud Andres Jaaksoo

JALGLANE JA VÄIKE VÖÖLOOM

Ühes kohas on üks kõrgete mäetippude ja imepäraste metsadega maa. Sellel maal elavad jalglased, kes on ennekõike tundud oma sõbrameelsuse ja lahkuse poolest. Seda lihvivad nad tänase päevani. Aga mida nad veel teevad?

Teate, igal sügisel ajavad sellel maal väikesed murumunad ennast mulla alt välja. Nendega on kangesti lõbus puhkust pidamata tundide kaupa üksteist loopida.

Nojah, ühel päeval leidis üks jalglane jalutuskäigu ajal metsa alt müraka murumuna. Ta võttis ja kleepis oma leiu õilmetega üle ja sai sedaviisi endale ehtsa helkivpõsise ja vastupidava palli.

Pall meeldis kõigile, muutus nõnda armsaks, et võitluses tema pärast tikkusid mänguhuviliste vahele tülid, rähklused, riidud. Et elu mäekülgedel võiks rahus ja riuta edasi minna, korraldati mänguõiguse himustajate vahel võidu jookse. Kui võidad, saad mängida.

Siis tuli üks väike vööloom ja sõnas sedasi:

"Kui ilus ja helkivpõsine pall! Kuulge, kas te ei laenaks seda mulle?"

"Oh-ho-hoo! See pole sinusuguste jaoks," mugistasid jalglased naerda.

Aga väike vööloom ei uskunud, et see pall pole tema tarvis. Tema võttis ja lennutas palli põikpäiselt kõrgele taeva alla. See kadus silmist ja kukkus teab-kus uuesti maha.

Küll nad nüüd otsisid ja otsisid ja otsisid...

Kuid pall oli kadunud nagu tina tuhka.

Jalglane trampis oma koibi vihaselt vastu maad, kuni muutus pahameelset tumepunaseks. Aga väike vööloom keris ennast keraks kokku ja sõnas sedaviisi:

"Ära kurvasta! Mängi minuga!"

Jalglane võttiski oma uue palli ja tegi proovilöögi.

"Ai, ai, ai!" kukkus väike vööloom silmavett valama. "Küll on valus ja paha olla! Sõbramehed ei peaks küll teineteist nõnda klobima."

"Eks hakkame siis sõpradeks," pakkus jalglane.

"See on sul üks hea mõte. Hakkame!"

VIISKUDEGA SILMAPIIR

Silmapiir on ju muidu nagu silmapiir ikka, veider on ainult see, et ta ei taha mitte kellegagi kohtuda. Ükskõik, kas sa longid või jooksed silmapiiri poole, tema longib või jookseb ikka eest ära. Mida kiiremini jooksed, seda kiiremini lippab ka tema. Paistab, et ta on meist kõigist tüdinud ja tahab omaette rahus olla. Küllap see tuleb sellest, et ta on juba väga kuu silmapiir olnud. Ainus, kellega ta hea meelega kokku saab, on päike. Noh, ja kuu. Väiksemaid vendi ei võeta jutulegi, mõelgu need siis temast, mida tahavad. Ülbevõitu, kas pole. Aga mis parata. Kord läks silmapiir poodi. Või mis poodi, ikka suurde-suurde kaubamaja. Silmapiirgi ju suur ja lai, ei tema mõnda pisikesse poeuberikku mahu. Ta läks saapaid ostma. Mis liigub, see kulub. Ja silmapiiri käimad olid suurest eest ära käimisest nii läbi, et varbad vaatasid igast august välja. Mõnest august koguni mitu. Varpapuudust silmapiiril ei olnud,

sed peab küll ütlema. Rahapuudust samuti mitte. Kellel on ikka mäed ja orud, põllud ja sakilised metsad, kellele kuulub järv või koguni meri, ei see rahapuudust tunne.

Saapaid oli kaubamajas igat sorti. Nööriide ja nõõpidega. Pannaldega. Kollaseid ja musti, pruune ja punaseid. Sekka siniseidki. Aga häda oli selles, et ükski ei läinud silmapiirile jalga. Mis läkski, see pigistas. Pigistavate saabastega juba kaugemale ei jookse.

Nõnda käis silmapiir läbi kõik kaubamajad, kaubahallid ja maksimarketid, mis silmapiirile jäid. Ikka sama lugu – saapad väikesed. Õnneks kõrgusid silmapiiril vägevad niinepuud. Niinekoorest punus ta lahedad viisud. Kõik varbad mahtusid viiskudesse kenasti ära, ruumi jäi ülegi.

Küllap said viisud tõesti head – pole ju kuulda olnud, et keegi oleks silmapiiri kätte saanud.

Illustreerinud HENNO KÄO

MILVI PANGA

Unejutt

UNNE EI SAA UISAPÄISA
HEITA KAAREL EGA KAISA.
UNE JAOKS ON UNIVORM,
UNELGI ON MÕÖT JA NORM.

LAPSI UNNE KANNAB KARU,
SIIS NEIL PUUDUB VASTUPANU.
MAGAMISES NUMBER ÜKS
POLE MUU KUI UNIMÜTS.

UNEJUTT JÄÄB IKKA MOODI
IGAS PERES ISEMOODI...
UNETUMAI, VANA TAVA,
UNI KIPUB UNUSTAMA.

MILVI PANGA

Saiatainas sosistab

KERKIN KUHJAKS KORRAPEALT,
OTSEJONES, ET SA TEAKS.

KOHE, KOHE, KOHEMAID
– KÖÖK TÄIS KUKLEID KOHEVAID.

KERKIN KOHE KOGU AEG.
TEAN, SA OOTAD, TEAN, SA KAED

ROSINAD MUL ROBINAL
RÜSELEVAD RÄTI ALL.

MÕNED NEIST ON KOGENUD
JA ÜLE ÄÄRE PAGENUD.

MILVI PANGA

Mis ja kas

LIITSÕNU SAAB NII LIITA
KUI LAHKU KIRJUTADA,
KUI RAATSID AEGA VIITA
JA MÕTTEID VIRGUTADA.

MIKS KOERAPÖÖRIROHI?
MIS PUHUL JA MIS PAHELE?
KAS TÕRVALILLED SOBIVAD
SU VIHIKUTE VAHELE?

KAS LÕNGAVIHT JA SAUNAVIHT
ON TÄPSELT ÜHES KAALUS?
SA VÕTA ÕIGE KAALUVIHT
JA LIHTSALT ÜLE KAALU.

VAIK MERES ON NII VAKKA.
HEA PÕHJAS PEIDUPAIK.
UUS ELU KUIVAL HAKKAB.
UUS NIMI – MEREVAIK.

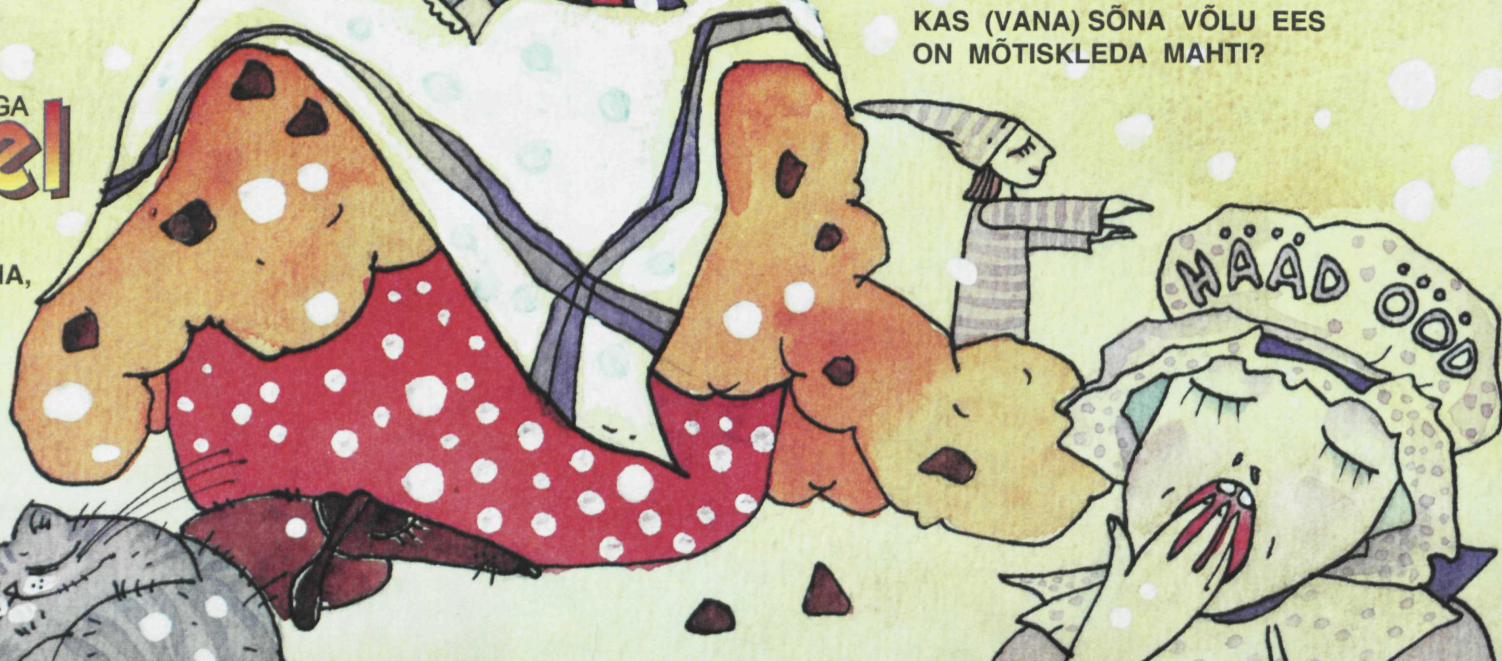
KAS SOOJA SEENEVIHMA SEES
SA SEISAD OMATAHTSI?
KAS (VANA) SÕNA VÕLU EES
ON MÖTISKLEDA MAHTI?

MILVI PANGA

Räästaorel

EGA RÄÄSTAOREL EI JÄÄ
ÜHEST PILLIDE KUNINGAST MAHA,
KUIGI ON PÄIKSEST JA JÄÄST
NING SAALI EI SAA EGA TAHA.

TA IGAS MÄRTSIS ÜHTVIISI
KÜÜTLEB SU AKNA TAGA.
LOOB VASTSE KEVADE VIISI
NII NAKKAVA ÕHINAGA.

Igal lapsel oma nimi

PIRET ON PIRE
JA SIRET ON SIRE.
TÕNIS ON TÕSINE.
LUULE ON LUULE
JA KURT EI KUULE.
SIIVI ON SIIDPÕSINE.

KAJA – SEE KAJAB
JA RAJA – SEE RAJAB.
TÄHTI ON TÄHINE.
PIIA ON VAGA
JA VIRGE EI MAGA.
MEHIS ON MEHINE.

LAPSI TERVE TOSIN,
IGAÜKS KUI ROSIN –
ÜTLEB ELLEN NIIT.
VIDIIT!
PILLE, MALLE, ELLU
VURRDI! OMA ELLU.

IHNEPÄITS JA AHNEPÄITS

Elasid kord Ihnepäits ja Ahnepäits. Nad tegid põllul kõvasti tööd. Tuli lõunaeg. Ahnepäits oleks tahtnud keha kinnitada, aga Ihnepäits ei tihanud anda. Moonakott oli neil ühine. Lõpuks läks Ihnepäitsil endal kõht tühjaks, aga mida polnud, seda polnud. Eks Ahnepäits oli moonakoti salaja palatumaks nosinud, tühja kesta rulli keeranud ja põõsa alla pistnud. Pärast hea kaasa võtta. Ihnepäits korjas selle üles, igaks juhuks, et hea kõva kott veel.

Teisel päeval ei olnud neil kuhugi oma toidumoonna pakkida, Ihnepäits ju kotti oma käest ei ihnanud anda. Nad ei saanudki põlule tööle minna...

Aga ära surnud nad ei ole. Muudkui et Ihnepäits läks ihsusest ahneks ja Ahnepäits läks ahnusest ihsaks. Nüüd on nad nagu kaksikud. Süüa ei raatsi, põldu künda ei jaksa. Ei tea, mis sest saama peab?

UNI

PIIRUJ '97

Kuule, hakka juba ometi joonistama

Kuulutame välja uue joonistusvõistluse. Seekord ootame toimetusse pilte sinu lemmikmänguasjadest. Joonista meile auto, nukk või ükskõik missugune mänguasi, millega sa kõige rohkem mängid.

Nagu ikka, tasub nüüdki pilt teha joonistusvihiku lehele.

Autasud, millest nii mõnigi siin näha, paneb välja aktsiaselts "REKATO". Auhinnad on poistele ja tüdrukutele erinevad.

Kolm parimat nii poiste kui tüdrukute seast saavad suuremat sorti LEGO karbi. Lisaks on veel kuus lohutusauhinda.

Nii aktsiaselts "REKATO" kui ka Taanis asuv "LEGO" firma tahaksid teada, milliseid LEGO komplekte Eestimaa lastel kodus on. Seepärast pane pildi taha peale oma NIME, VANUSE ja KODUSE ADRRESSI kirja ka see, millised LEGO komplektid sul olemas on. Tüdrukutel palume sellele kõigele lisaks ära märkida oma lemmiknukk.

Belville

5-12 aastastele

Steve

Jennifer

Kimberley

Pamela

Address on kirjas ajakirja tagumisel sisekaanel. Pilte või ka lihtsalt vastuseid ootame toimetusse 26. märtsiks. Võitjate avaldame maikuu "Tähekeses". Ka autasud peaksid enne koolivaheaega kohale jõudma. Asu aga kähku tööle!

Neil aga, kes pilti ei plaanigi joonistada, palume vastata järgmistele küsimustele ja vastused toimetusse saata.

MUL ON SELLISED LEGOD:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

MUL ON SELLISED NUKUD:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

LUGESIN VIIMATI SEDA RAAMATUT:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

LEGO SYSTEMS

REKATO MÄNGUASJADE HULGIMÜÜK

Kaks ja viis

Eile pandi mulle päevikusse kaks.
Ka joonlaud läks katki praks!
No olin alles eile paha laps.
Kodus tuli mulle juurde üks tubli mats.

Kuid täna sain ma hoopis viie.
Kooli tuli üks laps, nimi Hiie.
Kodus ootas mind üks rosinasai.
Ema imestas ja tegi pika pai.

INGE TERA
Ilmatsalu Põhikoolist

Esimene lumi

Kapist välja läkiläki,
esimene lumi maas.
Tuli see ju üsna äkki,
õues valge vaip on taas.

Oravad on talvekuued
saand kui üle öö.
Laaski kasuka sai uue –
pakane teeb tööd.

Väljas juba mudilased
lumesõda mängivad.
Suured kooliõpilased
klassis alles õpivad.

Peagi kõik on õues,
sõbra kõrval sõber.
Kõigil rõõm on põues.
Aga on ju tõde:
esimene lumi sulab,
alles jääb vaid vesi.
See nüüd tänavatel vulab,
kaob sealt tasakesi.

MARILIIS LEHTVEER
Sürgaverest

TEEME LAHTI POSTIPAUNA

Minu kodu

Minu nimi on Johanna. Mina elan
Raplamaal. Meil on koer nimega Sälli. Ta
on üsna kuri. Sälli on tubli koer, ta valvab
meie maja. Rohkem loomi meil polegi. Ma
ise olen 8-aastane ja mulle meeldib
"Tähekest" lugeda.

Kui ma ükskord koolist koju tuln, tuli üks
võõras koer mulle lausa koduni järele.
Ema laskis siis Sälli lahti ja too ajas võõra
koera minema. Öhtupoole lendas meie
majja üks tihane, sest uks oli kogemata
praokile jäänud.
Ma aitan emal lauda katta ja pärast sööki
koristada. Pärast kooli ma tavaliselt
vaatan telekat ning mängin koeraga.

JOHANNA HEISTE
Inglitest

Kilplased metsa langetamas

Kord mõtlesid kilplased eluruume juurde
ehitada. Nad arvasid, et neil tuleb
majadest puudus kätte, sest kilplasi muud-
kui sündis juurde.

Nii nad siis läksid metsa, kuid seal ootas
neid uus häda. Kilplased olid kirved koju
unustanud... Nad mõtlesid just tagasi
minna, kui korraga nägid rähni puu sisse
auku toksimas. Nad tulid mõttele, et
igaüks otsib endale ühe rähni.

Kui kõik olid endale rähni leidnud, viis

igaüks linnu oma puu juurde. Kuid rähnid
ei hakanud toksima. Kilplased vihastasid,
lasid rähnid lahti ja läksid ikkagi kirveste
järele.

RAIN KALLION
Kaagverest

Kuidas peab hüüdma

Elas kord lehm, kellele meeldis jalgpall.
"Kus jalgpalli mängitakse?" küsis lehm
kukelt. Kukk ütles: "Mine puu otsa, siis
näed." Lehm võttis kuke juttu kuulda ja
roniski puu otsa. Ja näe imet, lehm nägigi
jalgpallimängu. Ta jäi seda puu otsa
vaatama. Kui perenaine laudast välja tuli
ja lehma puu otsas nägi, minestas ta ära.
Lüpsiajaks tuli lehm alla. Kuid ta hää jäi
puu otsa. Kui lehm seda märkas, hakkas
ta nutma. Selle peale ütles notsu: "Ma
annan oma hääle sulle." Kui perenaine
lüpsma läks, küsis ta lehmalt: "Kuidas
päev möödus?" Lehm vastas: rõh-rõh.
Seda kuulnud, pani perenaine kiljudes
putku. Paari päeva pärast sai lehm oma
õige hääle tagasi. Aga jalgpallimängu ta
enam vaadata ei tahtnud. Lehm mõtles
rohtu süües: "Jalgpallimäng on igav. Seal
on küll palju mängijaid, kuid ainult üks
pall."

MONICA PIKKER
Tallinnast

KIRJASÕBRAD

MARJA-LIISA VIIDAS 11a
Kibuvitsa 22-5 Tallinn
EE0006 Huvid:ratsuta-
mine, laul, tants.

PIRET EESMAA 12a
Pae 12-13 Kärkla
Hiiumaa EE3200
Huvid:klaverimäng, ratsu-
tamine, ujumine, tants.

TRIIN PINKA 12a
Linnumetsa 20
Jõgeva EE2350
Huvid:lugemine, reisimine,
kleepekad, hobused.

REELIKA TRALLA 11a
Lemuvere k., Kuremaa sjk.
Jõgeva mk. EE2360
Huvid:lugemine, udukad.

KADRI KANN 10a
Reola k., Ülenurme vald
Tartumaa EE2430

RAILY KIIN 9a
Kalda talu, Rae k., Kehtna
v, Rapla mk EE3500
Huvid:ratsutamine, luge-
mine, uisutamine.

KATRE KURVITS 10a
Huvid:ratsutamine, tants,
udukad, õlering.

KARMO KURVITS 10a
Huvid:tants, õle- ja näite-
ring, joonistamine.
Laiuse sjk. Jõgeva mk.
EE2365

HELEN RANNALA 12a
Liiva põik 3 Tõrva EE2532
Huvid:tants, laul, ujumine,
pesa- ja rahvastepall.

VARBLANE

Rahvasuu on varblasele andnud palju nimesid. Näiteks: hallivatimees, uulitsapoiss, vargapoiss. Varblane on tuttav lind kõigile, ükskõik, kas elad linnas või maal. Igal pool on näha neid luitunud-pruunikaid sulepalle karglemas ja siutsumas. Varblane paistab silma oma kartmatuse ja häbematusena. Hetkegi kõhklemata võib ta keksida endast mitu korda suurema tuvi ette. Ta napsab silmapilk ära saiatükikese, mida tuvi just valmistus noka vahele võtma.

Eriti lärmakalt, otse kõrvulukustavalt hakkavad varblaste

jõugud hekkides ja pöösastes säutsuma talve lõpupoole. Tundub, nagu oleks okste vahel käimas tõsine riid. Tegelikult peavad varblased siis pulmi. Mõni kuu pärast pulmapidu, tavaliselt mais, ehitab varblane pesa. Pesapaiga asukoha üle ta pikalt ei mõtle. See võib olla mõnes pesakastis, lahtiselt puuokste vahel või ka näiteks toonekure oksakuhila alakorrusel. Pesamaterjalist on kohe näha, et ehitaja

Pildistanud HENDRIK RELVE

on lohakavõitu tegelane. Vooderdise hulgas leidub nõorijuppe, kaltse ja muud prahti. Pesas olevad tillukesed munad on heledad ja kaetud pruunikate tähnidega. Suve jooksul haub varblasepere välja mitu pesakonda poegi.

Eestimaal askeldab ringi kahte liiki varblasi. Üks on kodu-, teine põldvarblane. Muidu on nad välimusest üsna sarnased, ainult et põldvarblasel on valged põsed ja selle keskel must laik. Tema lagipea pruun. Viimane liik on esimesest haruldasem. Mõlema liigi esindaja nokk on lühike ja jäme. Sellise nokaga sobib paremini purustada taime-seemneid kui püüda

putukaid. Kunagi ammu oligi varblane hulgalind, kes elatus peamiselt taimsest toidust. Nüüd on temast saanud paigalind, keda leidub kõikjal, kus elavad inimesed. Varblase tähtsaim toit tänapäeval on kõikvõimalikud toidujäätmed. Koos inimesega on ta nüüdseks rännanud isegi polaaraladele.

HENDRIK RELVE

Lindude päev

Meie maal kanaarilinde pole ühtegi. Meie maalgi linnud kaunid laulavad kenasti.

Tuvikene kudrutab, tihane lööb takti. Vares kraaksub kuusel nii, et tule, taevas, appi!

Varblased – need siutsuvad ja ennast tähtsaks peavad. Harakadki, uhked linnud, kohale tulla teavad.

Toonekured korstna otsas plagistavad nokka. Pardipere prääksub kaasa, neil ju laul on nokas.

Kajakadki mere ääres sopsutavad tiibu. Ja siis tõusevad nad lendu, teevad suure tiiru.

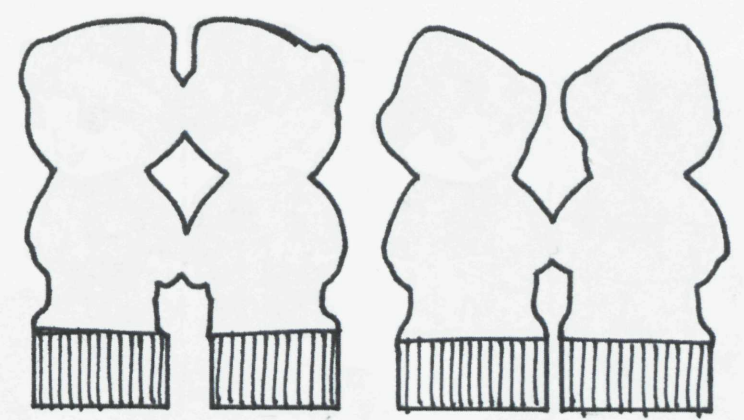
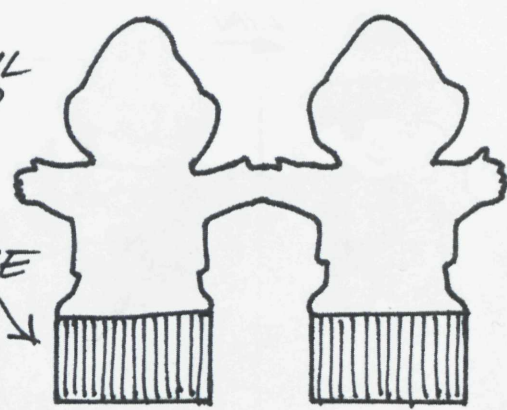
AGNES ORAV Tallinnast

Agnese 12-salmilisest lindude luuletusest mahtus siia vaid 5.

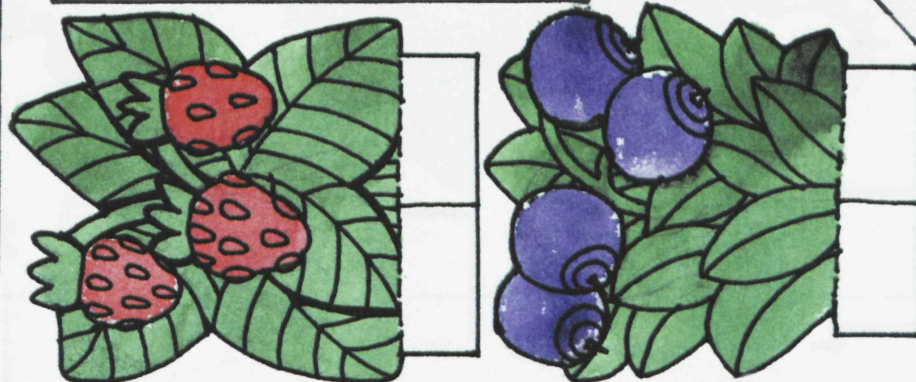
Katre Lepik, Adaverest

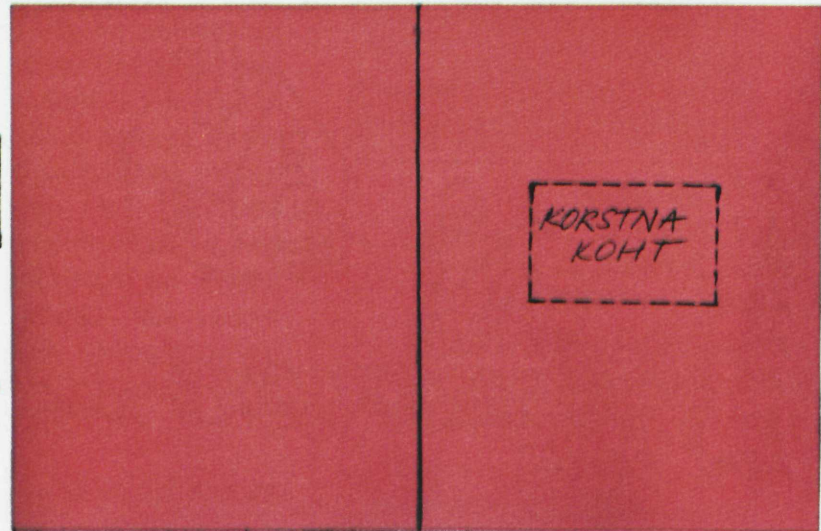
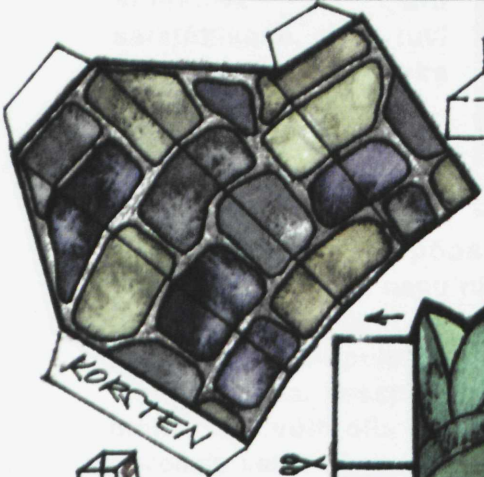
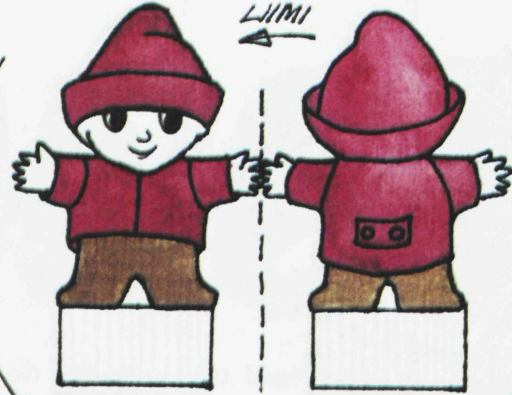
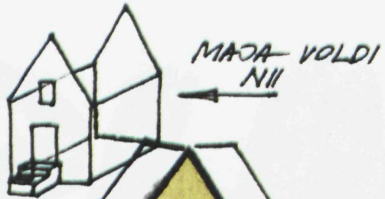
PÄKAPIKUL
VIIRUTATUD
OSALE
ÄRA
LIIMI
PANE

PÄKAPIKK OTI MAJA

PÄKAPIKU
NAFOPOOL JA
SELJAPPOOL
LIIMI KOKKU,
VALGED ALUSED
MURRA KUMMALEGI POOLE.
VALGETE ALUSTE PEALE ÄRA
LIIMI PANE.

KATUS

ARVA ÄRAI! ARVA ÄRAI! ARVA ÄRAI! ARVA ÄRAI!

LIIDA NUMBRID KOKKU!
KUMB KOLL KAALUB ROHKEM?

KOLL ENNO MURDIS KONTI NÄRIDES
HAMBA. MISSUGUNE KILD
ON KOLLI
HAMBAST ?

Lasteajakiri
"TÄHEKE"
Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse aadress:
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel. 681 497

Tegevtoimetaja
VIIVI VARIKSAAR
tel. 681 495

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel. 681 495

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel. 681 495

Printall
Tatari 64
EE0001 Tallinn

ESIKAANEL
PRIIT
REA
JONISTUS

Joonistanud PRIIT REA

Milline võiks olla ühe väikese klouni kostüüm? Klassikalist klounikostüümi on endal väga raske ömmelda. Kõigepealt tuleb valida erksavärviline kangas. Kingsepa ülesanne on veelgi raskem. Ta peab valmistama sellised kingad, mis seestpoolt on täpselt klouni jala järgi, kuid väljastpoolt paistaksid mitu korda suuremad. Ja need peavad olema ka kerged ning pehmed, et klounil oleks mõnus areenil või laval kõndida. Ka mütsimeistril peab olema mõttelendu. Kas pakkuda klounile väike kaabu, mis vaevu kuklale mahub, või teha kõrge torukübar. Parukameister valmistab tavaliselt punase lorkis paruka, siis on klouni juba kaugelt märgata. Õnneks saab klounikostüümi valmistada ka lihtsamate vahenditega. Pane jalga põlvedeni ulatuvad suvepüksid. Hea, kui need oleksid erksa mustriga. Jalga otsi kaks erinevat värvi põlvikut ja rihmikud. Kindlasti meenub sulle siinjuures veel üks laste lemmiktegelane – Pipi.

Eks ole Roheli P₂E^b₅₄ 973 ömmeldud rikkips, ja paari kühma suurt nõopi sobivad sinu pükste juurde väga hästi. Isa vana vest ning laia lindiga kaunistatud kaabu teevad sinust omanäolise klouni. Kas soovid end veelgi naljakamaks muuta suure ninaga, on juba sinu otsustada. Ninaks, muide, sobib suurepäraselt mingi pisike pall, mille saab kummiga ümber pea panna. Pingpongipall tasub enne ära värvida, kasvõi punaseks. Tähtis on, et sinu kostüümil oleks palju taskuid. Nõnda saad esinemiseks vajalikke esemeid alati kaasas kanda. Näiteks kohtunikuvilega võid kärbest taga ajada ja pealtvaatajatega "rääkida". Pikk lint on samuti vajalik rekvisiit. Sellega võib mõõta maad mingi mängu korraldamisel või siduda mõni pealtvaataja tooli külge. Ka õhupall aitab mitu trikki lavastada. Õhupalli täispuhumisest võib saada sinu programmis väga lõbus etteaste. Pärast paku pealtvaatajatele õhupall jalaga puruks astuda. See polegi nii kerge, kui arvad. Siin saabki kloun appi tulla – võtad kostüümi krae vahelt nõela välja ja lõpetad oma esinemise uhke pauguga. Jaanuarikuus palusin joonistada pildi vanaaegsest tsirkusest. Seekord kirjelda, palun, millisena kujutad ette oma klounikostüümi. Ja veel üks ülesanne. Sinu klounikostüümi taskus on kaks õuna. Mõtle, millise triki või mõistatuse saaksid nendega publikule teha. Ümbrikule kirjuta ka Klouni kool.